

יידישע

פעסטער צייטונג

דיווענס בלאטס ערשיינט ריימיטאר וואכענטליך...

אויף די זע צייטונג קאנן מאן יעדען טאג פארעכט ערירען...

Nr. 17, פערצעהנטער יארהאנג, פעסט, מיטטוואך יט שבט ה'תרמ"ב, Pest, den 8. Feber 1882.

פערשידענע ניוואנקייטען.

איינע דעפעטע אים דער קרוואשע פאם 6 טען דיווענס מעלדעט: דא ארטישאפטען אן דער קיס...

נענער געגענד נא- פילע רעוואלוציאנערע בעפלי- דען אונד דאס זיינע ארמעטע אכטהיילונג ציר איז-

Table with columns: ייד-אונגארן, סלאוואקען, קראאציען, and various names like רובין, פאליטע, אונגארען.

קריגע געגען דא רעוואלוציאנערע.

דורך דיווענס פארליענענדע אבערפעלעכטע צייטונג וואללען וויר עם פערזוכען, אונזערע לע-

איינע דעפעטע אים דער קרוואשע פאם 6 טען דיווענס מעלדעט: דא ארטישאפטען אן דער קיס...

היינט אויס איך שאן דא אסטליבע פער- לוסט ליסטע דער אין דיווענס געפעכטען געמאדעט-

איינע דעפעטע אים דער קרוואשע פאם 6 טען דיווענס מעלדעט: דא ארטישאפטען אן דער קיס...

וויא עם זיך נון הערווישטעללעם האבען ביז יעצט נאך אללע געפעכטע דער רעוואלוציאנערע...

וויא עם זיך נון הערווישטעללעם האבען ביז יעצט נאך אללע געפעכטע דער רעוואלוציאנערע...

מע: ווער קלאפסט? - איינע בעקאנטע שטימע
 מע אנטווארטעט: איך בין עס; איך מוז הערן
 פ'שער זאגליך איך איינער געשעפטס-אנגעלענע-
 הייט שפרעכען! - "מיט ערלויבניס דעם הערן דעם-
 שער וואודער דיאטהערע נעאפלאסט" ריכטיג טראט
 איין בעקאנטער מאנן איין, נעמליך דער פלייש-
 ווער ענגלענדער אויס מעליקוט. מיט דעמעלעבן
 וואר אויך איין בויער אויס אנקאוואטין, אלס דיא
 בויער גענוער אינ'ס צימער טראשען, שלאסען
 זיא דיא טהודע הינטער זיך, אב אונד באנדען פאר
 אללעס דיא אלטע פרויא, דאמיט זיא קיינען לערס
 שלאנען קאנען, יעצט נעהערטען זיא זיך דעם פאר
 שרעקען האלב טראדען פ'שער אונד רייכען איהם
 איין פלעשען מיט ניפט, דאס ער דאסזעלבע אויס-
 טריקע, אלס ער דייערע אייפארדערוניג ניכט
 נאכקאמען וואלמע, פערזעטצעט איהן ענגלענ-
 דער איינע העכסטען מעסטער-שטיק הינטער דאס
 אדר, אויס אונסט לעערטען נון פ'שער דאס פלעש-
 כען ניפט, ווארן ער בעוואוסטלאך צוזאמענ-
 שטרעצט, זיא בידען רייכער נאהמען זאדאן דיא
 איך דער קאסא פארנעפ'נדענען 271,000 גילדען
 אונד ענטפערנטען זיך, יעצט געלאנגען עס דעם אל-
 טען וויכע זיך לאזימאכען אונד לערס צו שלאנען,
 דיא הערבינערפונען איצטע באכטען פ'שער
 הויך פערקרייבונג פאן גענייגטע צום בעוואוסט-
 זיין, עס געלאנג איך אלסבאלד דיא בידען רייכער
 אין דער העקע פאן מעליקוט צו ערווישען, פ'שער
 דורפטע אס לעבען עהאלטען ווערדען, איין טען
 וויכע געבט אויס כחא מעלדעטע, אס 30 טען
 יענער מאכטעט פאשקוס נאך איינע בערייטערע
 געלד-אנלייהע, אס 31 טען יענער פאנד טאן זיינע
 ראק אונד הוט אס אפער דער דאנא, איך דער
 ראקמאשע ווארען צווייא הייפעל דער איינע זיא
 אן זיינע פרויא רייכעטע, איין וועלכעס ער אנניכט,
 און פאלגע דעם קאנקורענס דען טאר און דען ווע-
 לען וויכע צו וואללען, און פאלגע דער נאכריכט
 פאן דיענעס וועלכעס פארדען פאללושען זאגליך
 פ'ער אנגענומענע בויער, דיא בייא פאשקוס אויס
 איהר פערמאנען געקאמען, - טראשען אלל דיע-
 זער עראנייכטע פערבייטעטע זיך דיא נאכריכט,
 דאס פאשקוס נאך ניכט און דיא דאגני געשפונענען,
 זאנדערן מיט דעם בעטאנע פאן 100,000 גילדען
 דורכגעגאנגען זיא, דיא בעהארדע האט אללע מאס-
 רעגעלען ערנייפען, אויס פאשקוס, אויס פאללע ער
 וורקליך נאך אס לעבען זיך בעפ'נעט, צו ערנייפען.

טעלעגראפישע דעבעטע.
 אס 4, פעבער האבען גראסערע גע-
 פעכטע צווישען דען רעוואלוציאנערען אינ' אונט-
 רען סאלדאטען צווישען סעראפיווא אונד פאטטא
 שטאטטענפ'ינדען, דיא רעוואלוציאנערען ווארדען
 מיט פיעלען פערלעטען צוריקגעשלאגען, אונזערע-
 ווייטס בליעבען אויף דעם שלאכט-פעלדע 4 טארטע,
 14 טייער, אונד 3 לייכט-פערוואנערטע.

געשעפטסבעריכט.

געסטער פרייע - געשעפטס-פאן ווייצן וואר
 געסטען פועל צו מארקטע געכאכט, דער פערקויף וואר
 גוט. 20000 מעטראז ווארדען פערקויפט.
 ווייצע - 76 ס' 2400 מעטראז, 76 קילא 12,80
 גולד. - 100 מעטראז 76 ס' 12,90 גולד, 200 מעטראז 76,2
 קילא 12,95 גולד, 400 מעטראז 75,2 קילא 12,80 גולד, -
 ווייסע ענב ור נע 700 מעטראז 71,3 ס' 12,10 גולד, 100
 מעטראז 73,4 ס' 12,60 גולד 1600 מעטראז 73, קילא 12,20
 גולד, - געסטער בראדען 1100 מעטער-צענטער 76,8 קילא
 12,65 גולד, 500 מעטער 76,7 קילא 12,55 גולד, דערן
 200 מעטער 76,5 קילא 12,40 גולדען 100 מעטער-צענטער
 76, ס' 12,55 גולד, 100 מעטראז 75,4 ס' 12,75 גולד, 300
 מעטראז 75,2 ס' 12,55 גולד, 300 מעטראז 75, ס' 12,30 גולד
 (אללעס פער דרייא מאנאטע).
 קארן 9,20 גולד.
 גערסע 8,50-7,30 פאסטער-ווארע 7,55 גולד, מאדע-
 ווארע 8,10 גולד.
 האסער 7,60-8,10 גולד.
 קורקורין 7,25 גולד.
 רעסעס קאהל פער איינשטעלע-פעסטעבער 1882
 13,75-13,50 גולדען.
 מעהל-פרייע ווייצע (פער 100 קילאראס וואסט
 זאק, פרייא אס פעסט 1) 22: 0 גולד, 40 קר, 21 נוי 1;
 21 גולד, 70 קר, 21: 2 גולד, - קר/ נוי 20: 3 גולד, 40 קר
 4: 19 גולד, 80 קר/ נוי 19: 15 גולד, 30 קר/ נוי 18: 6 גולד
 60 קר/ נוי 17: 7 גולד, 60 קר/ נוי 16: 16 גולד, 60 קר/ נוי 8 1/2
 14 גולד, 60 קר/ פיען קליינע גולד. - קר/ נוי 2: 4 גולד
 גולד, 60 קר.
 הילונערס-ריכטע ווייצע ווארע ווארע ווארע ווארע ווארע
 9,50 גולד, ליענען 12-21 גולד, ראדע הויזע 10,35, הויזע ברין
 10,75-10,25, 10,75 ווייסע באהונגן 9,50-10,75, צווענטעל
 12-12,75 גולד, ליענען 13,50 האנפאמען 9,75 גולד,
 מאהאר 8,50-9,50 גולד, קוממעל 25-26 גולד, וויקען 8,50-
 גולד, מאן געיער 34-35 גולד, בלייע 39-40 גולד, (אללעס
 פער 100 קילאראס).
 פרייע ווייצע ווארע ווארע ווארע ווארע ווארע ווארע
 32,25-32,50 גולדען, אדענע-מעטהארדע 33,75-34 גולדען,
 פער 10000 ליטער פערזענעט. -
 צווישען קען, סערבישע פרייס-ווארע 21,40-
 21,90 גולדען.
 ווייצע ווארע ווארע ווארע ווארע ווארע ווארע
 14, -15 גולד.
 ניסס 13-14 גולד.
 קנאס פער ווארע ווארע ווארע ווארע ווארע ווארע
 קלעוואס פער ווארע ווארע ווארע ווארע ווארע ווארע
 ראטהקלע פער ווארע ווארע ווארע ווארע ווארע ווארע
 אונשלויט (הלב) 43-44 גולד,
 רעסעס-פ'קונען 6,75 גולד,
 רייכאל דאסעלט-דאסענרעסעס - 35 גולד
 פער 100 קילאראס.
 פערטאלע פ'אוס 16,50 גולד.

ש א ס ע ל ל ע אן פרייע ווארע ווארע ווארע ווארע ווארע ווארע
 12000 שטיק פערשיידענע נאכטונגען פערקויפט, אונד צווא-
 דייטשוואלדיגע 280-330 גולד, פער מאר, באשטענע
 אונד באנאמען 140-150 גולדען טריקישע אונד מאצע,
 דאנישע 40-42 גולד, סערבישע 130-140 גולד, פער 56 ק
 (אללעס פער 2 פערזענעט)
 נאסעלע פ'קונען 165 גולד,
 קייטע פ'קונען 130-140 גולד,
 הייסע ווייצע ווארע ווארע ווארע ווארע ווארע ווארע
 צוה-הייטע 112-114 גולד, אכטענדיגע טראקענע 110-113 גולד,
 ראקייטע 9,50-10,50 גולד,
 קענען געשעפט, קוה-הייטע 5-6 קילא 225-
 245 גולד, איינמאל פערזעטצעט פערזען פאן 10-14 קילא
 150-168 גולד, צוויימאל פערזעטצעט פערזען 15-18
 קילא 160-163 גולד, דריימאל פערזעטצעט פערזען 19-21
 קילא 162-165 גולד,
 קאלברער פ'קונען 9-11 קילא 445-
 465 גולדען, נענערבעט 6-8 קילא 340-365 גולדען פער
 100 קילא,
 שאוואלע ליע, און פרייע ווארע ווארע ווארע ווארע ווארע ווארע
 געשעפט בעסטער, עס ווארדען 450 מעטראז פערקויפט,
 אונד צווא, בעסטער פעסטער-באדען איינשווען 74-76
 גולד, טהענעוואפ'לע איינשווען 60-62 גולד, ארדענע
 אונד איינשווען 54-58 גולד, באשטער איינשווען 67-68
 טהייס-צווישענען וואסטעוואללע 72-74 גולד, וועבענדי-
 גער צינאיא 84 גולד, (אללעס פער 56 קילא)
 ווייצע ווארע ווארע ווארע ווארע ווארע ווארע
 שרייבס 33-33,25 גולדען פער 10000
 ליטער-פערזענעט,
 רייבאר 34,50-34,75 גולדען פער 100 קילא,
 ווייצע ווארע ווארע ווארע ווארע ווארע ווארע ווארע
 פרייע ווייצע ווארע ווארע ווארע ווארע ווארע ווארע
 פער מעטער-צענטער
 קארן 71-71 קילא 9,40 - 9,75
 גולדען פער מעטראז,
 גערסע סלאווישע 60-64 קילא 9, - אן
 גולדען,
 האסער אונטארשעס 8,35-8,45 גולדען פער
 מעטער-צענטער,
 קורקורין 7,85-7,90 גולדען,
 רעסעס באנאמען 12,25-12,50 גולד, קאהל
 15,50-15 גולדען,
 בריעפע דער רעדאקציען,
 הערין אונטארשעס ווייצע ווארע ווארע ווארע ווארע ווארע ווארע
 נען דיא געוואלדענע געלדע פ'ר דיא רוישישע ווייצע
 זאגע בעדענקען אן דיא אווארעווישע אללאינען אן ווייצע
 זענדען,
 לאטא-ציעהונג פאס 4 פעבער 1882,
 אפען 60 1 77 9 49
 ליניק 43 62 30 23 73
 טיענט 86 47 49 12 31
 פערמאנענטיכער רעדאקטער: מאר בר' רייז.

פרוכט- אונד מעהל-פרייע-טאבעללע.

פרוכט ווייצע		קורו-טאבעללע פאם 4 פעבער	
קילאראס	טעלעגראפישע	קילאראס	טעלעגראפישע
74	11,70-11,80	100	8,80-9,10
75	11,85-11,90	54	6,2
76	11,95-12,05	55	6,2
77	12,10-12,2	55	6,2
78	12,25-12,35	65	6,2
79	12,40-12,45	71	6,2
80	12,45-12,50	71	6,2
75	12,20-12,25	119	8,4
76	12,30-12,35	133	8,4
77	12,40-12,50	171	8,4
78	12,55-12,65	167	8,4
79	12,70-12,75	24	8,4
80	12,80-12,85	24	8,4
75	12,20-12,25	119	8,4
76	12,30-12,35	133	8,4
77	12,40-12,50	171	8,4
78	12,55-12,65	167	8,4
79	12,70-12,75	24	8,4
80	12,80-12,85	24	8,4
75	12,20-12,25	119	8,4
76	12,30-12,35	133	8,4
77	12,40-12,50	171	8,4
78	12,55-12,65	167	8,4
79	12,70-12,75	24	8,4
80	12,80-12,85	24	8,4

קייט) אין ענגלאנד איינע דאנק-אדרעסע ריכטען, ווייל ער פיר דיא אונגליקליכען יודען אין רוסלאנד זאלן אדרעסע אײַבער ענטפאלטעט. — אָב דיא דאנק-אדרעסע אבגעזען ווירד, אײַזט אַרלייטען נאך ניכט בעשטימט. זאָללטע דער פֿאַרשטאנד דער הינזיגען געמיינדע דיעזע דאנק-אדרעסע ווירקליך אבצוגעבן, זאָ דירפֿטע דיא אנט-וואָרט דעם ענגלישען קלערום וויא פֿאַלט לייטען: מיט דיעזע דאנק-אדרעסע האט דער יודישע קולטוס-פֿאַרשטאנד צו פֿעסט פֿיר דאס טויריענע געשקן דער יודען אין רוסלאנד זעהר וועג טהיל-נאחמע געווען. איינע זאלטע טהילנאחמע איז איינע וואהרהאפטע לעבעדיק בילדיגע דער ענגלי-שע קלערום האט פֿעלע טויריענע צו גינסטען דער אונגליקליכען יודען אין רוסלאנד געזאמלט. וואס האבען דיא יודען פֿעסט'ס, וואס האבען אבער-דייטש דיא יודען אונגארנס, ציר מילדערונג דער נאָטה איהרער גלייכעם-גענאָסען אין רוסלאנד געטראָהן? ניכטס, היין ניכטס! זיא גרויבן מיט אײ-נער דאנק-אדרעסע איהרער פֿלויבט געניגע דער-ליסטע צו האבען. פֿיר איינע זאלטע דאנק-אדרעסע דאנקען וויר רעכט שאָן; וויר קאָנען דיע-זע פֿאַן זאָל ב ער זײַט ע ניכט ענטווער-טעהען. וואהרליך איינע זאלטע "לעקצאָן" הענטען דיא פֿעסטען געמיינדע פֿעדיגטע דיא אנטשטאטט איינע העללער ציר אנטערשטיצונג דער אונגליקליכען גלייכעם-ביודער אין רוסלאנד הערציגעבען מיט דאנק-אדרעסען דיא וועלט לעבעדיקע מאכען! — דיא אונגערעוויסע האבען לענסט אונזער בעפֿעריטען דארויבען אייבע-שטאבען דאס ווערענד אין פֿאסט אלטען שטאט-צען אונגראפֿען איינע לעבהאפטע טהילנאחמע פֿיר דיא אונגליקליכען יודען אין רוסלאנד זיך צייטן. מאן הער אין אונגארן פֿאַן דעם טויריענע געשיקע אונזערער גלייכעם-גענאָסען ניכט איינמאל הא-רען מאכטע!

יב ע ר פֿיר ב ט ו נ ג ע י נ י ע ר יו-ד ע נ-פֿ ע ר פֿ א ל ג י נ ג ע ה אים שטערנ-ווייט (בוקאווינא) ווירד פֿאַם 6 טען דיעזעס טעלע-גראפֿיש: זייט וואסען דערמאנען געמיינעליכעניס-ליכען אונד ארעס-בעהאנדלען דער בוקאווינא אײַ-בויען יאָרד זיא ציר אנטשטיצונג פֿאַן אײַנהעלן אונטער דער בעפֿאַלקערונג, נאמענטליך אבער ציר אײַנפֿאַסטונג דער יודען אײַנפֿאַרדערט ווערדען דיעזע אײַרופֿע טראגען בלאם דיא אײ-נעווייסיגע פֿעליכע קאָמטע. דיא אײַ-רופֿע טראגען אײַבערדעס דען פֿאסט-שטעמפֿעל-שטענאָווייטען. היינטיג אײַזט צו ערועדען, דאס דיעזע בראנד-שיפֿטען ניכט אין רוסלאנד ציר פֿאַסט געגעבען ווארדען, זאָרדען אין דער הייפֿט-

שטאטן דער בוקאווינא. אין דער טהאט ווארדע בערלייט אין פֿראַנססאָר אַם שטערנאָוויטער גימנאזיום נאמענס אונגאַרוסקי, פֿערהאַלטעט. בייא וועלכעס פֿעלע ניוליכטיגען שריפטען פֿאַרענלי-דען ווארדען. — זיא ווייט דיא מעלדונג אײַם טשער-נאָוויטען, דיא דיא בוקאווינא גליקליכעווייזע אונטער דער עסטערוויישיגען רעגירונג שטעהט. זיא דורכ-טען דיא ניוליכטיגען אײַם טשערניבע בלאר אנטער-דריקט ווערדען, דיא עסטערוויישיגען בעהאנדלען ווערדען געוויס ניכטס אינטעלאסען, אײַם איינע אײַבערפֿאַלל גענען דיא יודען אין דער בוקאווינא רעכטיציט צו פֿערהאטען. — מעהר געזארגנס ערענטע פֿאַלגענדע טעלעגראפֿישע מעלדונג אײַם ווארשיי, עבענפֿאַללס פֿאַם 6 טען דיעזעס וועלכע לייטעט: עס ווירד הער איינע ערענעוונג דיא דע-פֿעפֿאַלונגען זעהר בעפֿאַלבעט. דיא בע-האנדלען טרעפֿען דיא ערפֿאַרדערליכען פֿאַרויכעס-מאסערעלען. — איינמאָדען פֿערהשפֿאַך, ד ע ר א ו י ס ו ו א נ ד ע ר ו נ ג ד ע ר י ו ד ע י פֿאַרשט צו לייטען! — אלא: דער מעכטיגע אײ-נעווייטע פֿערהשפֿאַך נכט דיא יודען גענען ווייטער פֿערהאַלונגען צו שטיצען, זאָרדען דערען אײַם-וואנדערונג צו פֿאַרדען. איינען בעסערען בעווייז-רײַכט מאן וואָלל ניכטס דאפֿיר, דאס דיא רענע-הונג אין רוסלאנד געבט דיא בעפֿאַלקערונג צו יודען-פֿערהאַלונגען אײַם געוויסען אײַפֿונטערטע, אײַם דיא אונגליקליכען יודען ציר אײַסוואנדערונג צו טאָס העלען, וואס טייער דיא אללע ענגלישען מע-נאָס ווען איינמאָדען אין זיינעם אײַסוואנדער-יודען-האפטע פֿערהאַררט!

י ד ע ר פֿ א פ ס מ א י נ ג ל ו ת ד אס געטעלע אײַנענבלאטט דעם "פֿעסטע ללאַד" געטעלע דער פֿאסט דענקט יעצט נאָך גינסט-ליך דא-אראפֿ, דאס צו פֿעלדאסען אונד זיך אײַנער-ווא אין אײַנפֿאַ אײַנע אהרדע שטארט צו זיינעם אײַפֿונטערהאַלטע צו געהען, דיא אײַסוואנדער זינד ראַטע אפֿקויפֿט! ווא ווערדען דיא אונטערנען ניר דער הערשאפט דעם קאָנעס פֿאַן אײַסוואנדע אונד וואָללען זאָרדען פֿאַן דער קיר ב ל י ב ע י פֿערהשפֿאַט דעם פֿאסטעס ניכטס ווייסען, דער פֿאסט זאמט יודען אײַנדראנען אונד ניסטי-לעך ציר אײַם פֿאַרשיידענער דער בעשפֿונגען דער דאמישען יודען אײַסונוטעט, אײַם פֿירזעהן ווירד נון נאָך אײַם קאָנעס אללער פֿירזעהער אין דאס שטאַטפֿירדען! אונד דיא פֿירשטע דער פֿאסט פֿאַר אײַנעם פֿאַרמיליגען אײַנפֿאַרלע. — דער פֿאסט ווענדעט זיך נון אין דיא אײַנען מאָנארכען אײַנפֿאַסט, אײַם אײַם אײַנען יודען אײַפֿונטערהאַלטע-ארט צו געוועהען. ביס-מאָך האט בערלייט דעם פֿאסטע אונטערנאָך,

איינע דייטשע שטאט אלס זיינע רעוועניו ווען-לען צו וואָללען; אבער דיא דער דייטשע קאָנעס ניכט ראַמיש-פֿאַרשפֿאַלען אײַם פֿאַסטע דער פֿאסטען (אין דער עסטערוויישיגען רייכעוועלפֿעט) קאָסען. דער פֿאסטע האט בערלייט ווענען דיעזער אונטע-לענעוונג מיט דער עסטערוויישיגען רעוועניו פֿערהאַנדעלט. (זיא וויר אין אונטערעם היינט בע-נאָנענען דאסאן ערוענען, דיא האט בערלייט אײַם יאָרדע 1805 אין דער אײַנעם "גלות" דעם פֿאסט-טעס פֿאַן דער נאך אײַנען שטאַטעפֿירדען. דער קאָנע פֿאַן פֿראנקרייך, פֿיליפֿע דער שאָנע וועל-כער אײַם פֿאַרדענליך האבונגט וואָר אונד העסהאלב אײַם אללע יודען אײַם פֿראנקרייך פֿער-טויבען אײַם ניר איהר פֿערמאָנען אן זיך רייסען צו קאָנען בעשטייערען אײַם דיא פֿעליכטיקע אונד וואָללען נאָר קיין געלד דיא פֿאסטע נאָך דאס היינטיגערען לאסען. דער פֿאסטע לענטע דיעזען קאָנע אין "חסד" דיעזער אבער קומטערע זיך ניכט אײַם דען "חסד" אונד ליעס דעם פֿאסטע אין זיינעם אײַנען פֿאסטע געפֿאַנגען געהען. דיע-זער פֿאסטע שטארב אײַם ערנער, אונד זיינען נאכ-פֿאַלדער פֿאסטע קלעמעס. וואסען דיא שרוע פֿראנצאזישע רענעוונג צו בעווענען, ראָס גענעליך צו פֿעלדאסען אײַם זיינען אײַפֿונטערהאַלט אײַם זיך-ליכען פֿראנקרייך, געמליך אין אײַנען צו געהען. דער פֿאסטע שטארב נון נאָנען אונטער דעם אײַ-פֿונטע דעם פֿראנצאזישען האָפֿעס אונד וואָר גע-ווייסענען פֿראנצאזישע האָפֿישען. זענען 70 יאָרדע האפטע דיא פֿאסטע איהרע רעוועניו אין אײַנען אונד אין דער קורבענע געשיכטע ווירד דעם אײַם אײַם צווייטע "גלות בלאר" בעצייכענעט.)

י צ ו י ס ו ו א נ ד ע ר ו נ ג ד ע ר י ו ד ע י מ א ר ד ע ר א ע ס מ ע י דיא געריכטע-פֿער-האנדלונג גענען האַסטער ווארדע פֿאַר דעם גע-פֿאַסטע האָפֿע אין וועפֿאטען אײַם 6 טען דיעזעס פֿאַרשיידענע טעלעגראפֿישע האבונגען אין היינטיג אײַם יענע לייכע דיא אײַם פֿאַסטע נאָך דעם וואָר-פֿאַלדאטער היינטאָרדע בייא טשיי אײַנפֿענדיגען ווארדען מאן ערפֿאַנגעט דיעזע לייכע אלס דיא דעם ענגלישע טהילנאחמע ווערדען האט-פֿאַל-טאָר היינטאָרדע טהילנאחמען דער פֿאַרמיליגע אלס לעבען געבליבענען טהילנאחמע דער פֿאַרמיליגע נאָר. ווא אײַם דיא בידען דיעספֿאַרען האַל-טויט אונד געטשע דעסען פֿאַרמיליגען זאָרדען געקאנטען. עס אײַם אלאו ווארשיינליך, דאס האַסטער דען שלידן שפעטער ערמאָדעט האפטע, אײַם דעמולירען פֿאַן דעם ביא דער פֿאַרמיליגע נאָר געדייטען פֿירדע קיינען אנטהיל געבען צו מיט-טען דער פֿערווענדט זאמטע אלאו צום אנטערנאָך-

אײַנע וועלכעסענעווענען פֿירען שטאט האבען מיסעסען - איהר ווערדעט פֿאַנען (זאמטע לייכע ציאום ווייסען), ווארדען זיך מינע האַפֿטונגען אונד פֿאַב טיר גינדען? - נון, אײַם דאס פֿאַרל אן וואס פֿאַר איינע נאכע מאכט דער בעפֿערהאָפֿיק, וואסען דיא פֿאַר ווענען דאזייע דייטשע, דאס אײַם צו עטוואס האַרענעס-גע-שאפטען בײַן, אײַם קאָנע מינע צווארדען, דאס פֿאַרל נאך מינעס איינען וויללען געקען אונד לייטען. — אונד וואהרליך! איינע פֿירען גענען דיא יודען דיא אײַם דיא פֿירע וואָלל אונד דען פֿירען וויללען דעם פֿאַרל ע ס מ ע י צו מיט עטוואס בעשפֿונגען אונד קאָנע ניכט צו גינדען געהען! אונד דאזיא מיסעסען איהר אײַם אײַם פֿאַר אונטער פֿאַר אונטער האלטען דעם געטשע דעם פֿאסטע, אלס אַבערהויפט דיעזער בייטליכען בעפֿאַלדע-הונג, אן זיינעם אײַנען אינטעליגענטע מיך אײַם מיט דער מאכט אן געלד-מיסעלען, אונד דיא ווענען אײַם מיך אײַם יודען, מיך דיעזע מיסעלען צו פֿערהאַפֿען".

בייטען דיא מיט דיעזע געשיכטע צו ענדע? (זאמטע פֿאַר) נון, ווען זיך אײַם פֿאַן דיעזע דיעד דעם ליינענעוונג היינטיגען לאסעסען, ווען דיא נאך מער טהילנאחמע, ווען ערענטען האלטען אײַם דאס נאכע פֿיר איינען וואהנאָלונגען פֿאַן אײַנען ווענען מאַנעס, דעם דיא פֿעלען בידען דען קאָפֿ פֿערהערשט אבער, צווייטעס אבער, וואָללטע יא אײַם דער אײַם עטוואס ווערדען, דען בייא דעלעטע-אײַם אײַם יא אללעס מאַנלעך, דאס מיסען וויר יודען דיעזער בעווענען פֿענע שטעהען". (פֿאַרשטענען פֿאַרלעט)

וועלכעס אײַם יודען אײַם איינע פֿירען אונד וועלכעס-שטענדיקייט געבאכט, איינע זיך בעשפֿאַרעט - אונד דאס ווירד עס ווערדען זיך וועלכעס אײַם יודען איינע פֿירען אונד וועלכעסשטענדיקייט ווערדען געבען זאָלל! וועלט! אײַם ווילל עטוואס ווערדען איינע גענענען איינע פֿירען, וועלכע אײַם דיא לייכע דעם פֿאַרלעס אונד אײַם דעסען פֿאַרשטענדיגע פֿירען זיך שטופֿען ווירד, דער פֿאסטע מיט יעצט פֿערמאָנע זינער אינטעליגענטע-פֿאַר-טויט געבליקאטש אונד מאָנאכע-פֿירער זיין, אײַם קענעט דען קיינע דעם פֿראנצאזישען קאָנעס פֿירעס דעם שאַנען דער אײַם דיא יודען אײַם פֿראנקרייך פֿערייכענען, גענען דען פֿאסטען ווערדען האבען אײַם ערענטע דען פֿאַר-אײַנען דען פֿאסטען קיינע פֿעלדען, זיא וואָללען ניר דען פֿובליקע אונטער איהרער אַבערהאָפֿיע אײַנפֿירען - אונד וועלט! געראדע מיט וועלכע דעם פֿאסטעס ווילל אײַם ניקאָלויס ליינענעוונג, דען הייער דיא באַרעט פֿיר איינען געוואהנליכען ביינע-ווארען אײַם דער געווענענע פֿאַר-קאָסע קלאסען האלטען אונד פֿיראכטען, אן אײַנפֿאַרלע פֿירע שטאטען בידען, ראָס וואָלל מיט דיעזעם בייטשע-לע פֿאַרזאנענען אונד דען פֿאַסאנד רעוועניו מאכען, אײַם ווילל מיך אן דיא שטיצע דיעזער בעווענען שטעלען, אונד האבען אײַם זייער עררייכט, אן שוואַרע אײַם אײַם, דאס איהר יודען דאן איינע פֿירען אונד וועלכעס-שטענדיקייט ווערדען ערלאנגען זאָללען אײַם דעם נאכען ער-באָדען זאָלל דעם פֿאַרל, יעדע פֿאַרל, מיט אלל איהרען איינעווענדליכען, איינען - איינען פֿירען דע-פֿובליקאטשען שטאט בידען, אונד דיא אײַם עס וועלכעשטענעווענען, דאס אײַם איהר יודען, אלס איינע

שפֿאַלע נער שטענען אונטער האנדעלע-ערפֿאַהרונגען; זיא שטענען אונס, ווילל זיא אונס בידען, וואס פֿעהלט אונס אלאו? וואס וויללעס דיא נאך מער?"

...לאסען מיך צויעטען אײַסווערדען! (זאמטע אבולא-פֿאַ) דיא בייטען ווערדען בלאר דעם גענעווייטען קאספֿעס בידען ווערדען, אונד ווערדען דאן איינע אונס, דיא וויר אונס איינעווישען בעווייכען, הערפֿאַללען, אבער לאסען וויר דאס יעצט - האט דיא שאָן איינמאל דען ניקאָלויס ליינענעוונג אין איינע אפֿענטליכען פֿאַר-קאָסע ערוואַנטלונג דענען געראַפֿע - דיעזער איינשטובאיע מאָך, דען דיא פֿיר איינען נאָרדען האלטעט, אײַם אין וויר-נער דיעזע איינען זאָלל מעכטיגען אונד קענטענען איינ-דיק אײַם דאס פֿאַרל, וויר דיא אײַם דיא נאך ניכט פֿאַר-שטעלדען קאָנעס, זיינע יעדע צויעטען, וויר דאס העס-טייטע פֿירער, דיא בענייטערט אונד אײַנפֿירעט דאס פֿאַרל, אן דאס יענע איינענליך דאס נאכע אײַנפֿירעט פֿאַרל אין דער האנד דיעזעס ניקאָלויס ליינענעוונג אײַם! — אונד האַרע! אײַם בײַן קיין פֿאַרשטען, אבער מיין פֿע-שטאנד לאסט מיך עס פֿאַראויסוועהען, דאס דיעזער ניקא-לויס ליינענעוונג איינעם - זיין ניכט איינעם, זאָרדען בלאר דער ער ער ש ע ר אײַבער דיעזעס פֿאַרל ווער-דען ווירד! אײַם בײַן הייער פֿעלליכע דער איינענע פֿע-רײַטע דיעזעס מאַנעס, אונד ער טהיליכע מיך ווענען פֿאַן מיט דער מיך ווארדליך אין האַסטע ענטפֿונגען פֿע-רענטען, ער זאמטען מיך, מאן האלט מיך הייער פֿיר איינען פֿאַן דעם ליינענען פֿאַרלען, אבער, וויר אײַם דיא עס שפע-טער בעוויינען ווערדען מיך אײַם פֿירען העיקויפֿעט אונד זאָרדען פֿאַם יודישען שטאטען! - ראָס וואָר עס,

קענטניס. דער גענעראל האט ניכט אים זינגע דער רוישישע רעגירונג געשפראכען? — הימניט וואר דא זאכע פֿאַרלייב אבערשאן. גלייך דארף בע- מאנטע יעדאך דיא רעגירונג-צייטונגן אין פּע- רענטערביר און אין אַסקאָר אַנטיגראַדע הענט- צו אונד שימפּ-אַרטיקעל געגען עסטערייכ-אונגאַרן צו פֿערשענעליכען, אים איינטייאַגע בוסמאַרקי- מיסטע דער הייזשע געזאנדען גייעדינגס ביים רוי- מישען זעקס טעגער דעם אַנטערען ערשיינען איהר איה- הונדענע פֿאַלגענדעם ערקלערן; עס שיינט, דאס דיא רעגירונג אים געדייטען מיט שקאַבעלקע יא איה- פֿערישאַנדען איהר, דא דיא רעגירונג-בלעטטער זאכט עס ניכט געוואנט הענטשען געגען עסט- רייכ-אונגאַרן זא אַפֿען צו הענטשען! זאָלשע דאס איהר ווייטער געשיקען זא מיט איהר פֿעטערסבירן פֿערלאַסטען, רעגן ווער עסטערייכ-אונגאַרן פֿער- לעטשע פֿעלדטעט איהר הייטשאַנד? — הייזשע בלעטטער איהר פֿערישאַנדען, דיא רעגירונגס- בלעטטער ווער פֿאַטעלד פֿערישאַנדען איהר זא- גען עס געטער, עסטערייכ-אונגאַרן צו בע- ליידען!

* (רוסישע פֿרײַנדשאַפֿט) אים רויטשטיק (נאַרד-בולגאַרען) ווער פֿאַם 6טען דע- זעס טעלעגראַפֿיש; אין לעטצטערע צייט זינר הער צאָלירען רוישישע אַפֿעטע איהר פֿאַר- טען אין צווייל-קליידערן איינגעפֿאַפֿען, עס זינר הייזשע וויטענע דער רוישישע פֿאַטעליאָסטען היי- הער געזענדיגט וואַרדען, אים דען איינפֿעטעדישען געגען עסטערייכ-אונגאַרן אלע פֿאַרלייבטע אינטער- שטימטען צו בעטען, דיא פֿאַטעליאָסטען הא- בען יא שאַן פֿאַר מאַנטען פֿעריקענעט, דאס אים פֿרוד-אַהרע אלע סלאַווישע פֿאַלקער הער באר- קאַ-אַהרע אונטער זיך ערהעבען ווערדען, אים איה- גען נאַכטען סלאַווישע שטאַט אונטער רוי- דיא דעפֿעטע, זי אין דען העלגענאַנגען וואַרדע- נאַר זאָפֿעל איהר, דא איהרע דעם איה- שפּאַטען אין דען בעזעטען פֿראַוויגען הער- געשפּאַטען, אבער עס שיינט, דאס טאן דיא וואַר- לובע ארוואַכע ניכט ביא איהרעם הערלובען זא- טען געגען ווער, ניכט דיא העלבעטע עסטערייכ- טישע פֿעריאָלעטען אין דען בעזעטען פֿראַוויגען, איהר ניכט דיא איינפֿעהינג דער אַלגעמיינען ווער- פֿליכט הער דיא פֿאַרען שטייערן האבען הייזשען איינפֿשאַנד הערפֿאַרענדישען, זאנערען דיא וועלכע הייזשע דער רוישישע פֿאַטעליאָסטען פֿירנד פֿער- זיכערטע גראַף קאַלנאַק, דאס דער רוישישע קאַ- זער אים זעהר פֿרונדלעך געווינט איהר מאַגליך, אַלליין עס געהט אים מיט דעם קאַזער פֿאַן רוי- לאַנד בעזענאַר, וויא מיט דעם פֿירשטען פֿאַן מאַטע-

גענדאַ, איהר הייזער זאכט יא: איהר בון מיט דעם עסטערייכ-אונגאַרישען שטאַטען זעהר נאַטאַליין איהר האבען דיא מאכט ניכט, מין פֿאַלק זאפֿאַן אב- צוהאַלטען, דען איהרשאַנד ניכט צו אנטערשייט- צען? — וועגן איהר איהר דער רוישישע קאַזער ניכט דיא מאכט האט, דיא פֿאַטעליאָסטען פֿאַן דען הענטשען געגען אונזערע מאַנאַרכיע אבצוהאַל- טען, דאן איהר אונס זיינע פֿרונדשאַפֿט בלוט- וועגן ווערדען!

* (אין לאַנדאָן) איהר געסטערן דאס ענגלישע פֿאַטעליאָסטען מיט איינער סעראַנדערע רעפֿאַפֿענע וואַרדען, דאס וויכטיגסטע אין הייזשע סעראַנדען, זעט איהר דיא סערהיילינג, דאס ענגלאַנד מיט פֿראַנקרייך צוזאַמען, דאס אונזעהען ערשיינען בעזעטען ווערדען, אים דא איהרנינג צו שאַפֿען, — (אַלזאָ ווערדען איהרע נייע בעזעטען פֿאַר- טיק, וויא ווער איהר באַטייען האבען) פֿערנער ווערדען איהר לאַנדאָן בעריכטעט; גלייך ביא ער- אַפֿענע דער וועגען בראַכטע דער הייזשע דע- פֿירטעט בראַן וואַרעם פֿאַלגענדען בעשלוס-אַנ- טראַ איהר; דאס ענגלישע פֿאַטעליאָסטען בעזעטען איהר בעקלאַנט טיעף דיא פֿערפֿאַלגענען איהר שאַנד-טאַהטען, וועלכע געגען דיא וועגן אין רוי- לאַנד געאכט ווערדען איהר וועלכע דען אבשיא דער געזאַמטען בעפֿאַלגענען ענגלאַנדס הער- פֿאַרענדישען האבען, דאס פֿאַטעליאָסטען האַפֿעט, דאס דיא ענגלישע רעגירונג אַלליין איהר אבער אים פֿעריאָנעט דען איהרנינג איינפֿאַפֿען טעכ- טען מיטטעל געגען ווערדען, אים דער רוישישע רע- גירונג ביא אונטערדיקונג דער וועגן-פֿערפֿאַלגע- נען דיא פֿאַרלייבטע אינטערשייטענע צו בעטען? — מאַן ווערט, דאס הייזשע בעשלוס-אַנטראַ דעם יודישען זעהטען ווער אַטאַפֿאַל איהר, ער שטעלש זיך זא אים וועגן דיא רוישישע רעגירונג אן דען וועגן-פֿערפֿאַלגענען קיינע שילד העטטע איהר בלאָס צו שוואַך זאָלשע אים זאָלשע העטאַנזענדישען, ערפֿאַהל געהט דער אנטראַ דאָרף, דאס ענגלאַנד אים פֿעריאָנעט מיט דען איה- רעגן איהרע אַפֿאַטען מעכטען דער רוישישע רעגיר- רונג דיא ערפֿאַרענדישע אונטערשייטענע איהר- הייזשע מאַנע, דאס איהר דיא וועגן-פֿערנער- וואַרדען ווערדען? — אונזערען הייזשע פֿירן עינע- שפּיטטען אנטראַגעס בייהט זיך וועגןטענע דיא רוישישע רעגירונג ניכט בעזעטען צו פֿירלען, דאס ענגלאַנד זיך אין דיא רוישישע וועגן-פֿאַנע- גענינג פֿאַרלייבט איהרע אונזערע דער בעשלוס- אנטראַ דעם בראַן וואַרעם נאַך ניכט ערלערנען, ווער ווערדען אבער העסטען געשיקן אין נעכטער טיטער בעריכטעט.

* (דיא יודע-נאַרע אַנע אים ענג-)

לישען פֿאַרלאַמענט) דער גע- פֿירטע פֿעסעט? ווער אים לאַנדאָן בעריכטעט: אים 7 הייזשע וואַרדען דיא פֿאַטעליאָסטע רעפֿאַ- געט, פֿאַטעליאָסטע זעהר וויכטיגע אונטערדיקונג צו פֿערהאַנדלונג פֿאַרלייגען, הייזשע זיך דאס פֿאַטעליאָסטע דענאך און ערשטער הייזשע מיט דע- וועגן-פֿאַנע אין סולאַנד? בעפֿאַסען, ווער דיא געזאַמטע פֿאַטעליאָסטע מינינג אין ענגלאַנד פֿאַן הייזשע אונטערדיקונג בעהעררשט איהר, דיא פֿאַטעליאָסטען דער בעהיהטען ענגלישען איהר ווערדעט קאַפֿאַר נאכען פֿאַרלייבט ערקלערען אב: ווער פֿערדאַמטען דיא הערעלאַב בעהאַנד- לונג דער וועגן און סולאַנד, אַלע אונזערען טען ענגלאַנדס מיסטען זיך יא געגען דיא מינינג פֿעריאָרדען, אַלס אב זיך זא געקוקן, וויא איהר- ניווערדעטען הייטשאַנד, וועלך לעטצטערע דע אנט- סעמיטישען אים-רעכענען געגען דיא וועגן ביל- ליגטען איהר אונטערשייטענען, הייטשאַנד האט זיך ווער זיינע אנטערשייטען אים-רעכענען בעזען זעהר בלאַמירט, וויא דאס קאַזער סולאַנד זיך זיינע פֿירטען וועגן-פֿאַרלייגען? — הייזשע זיך קלערונג וואר זעהר אן דער צייט, דא אין רוי- שעס רעגירונגס-בלאַט ניכט פֿאַרלייבטע פֿער- אַפֿענליכטע; אין ענגלאַנד איהר פֿאַנאָר- פֿיר ווער פֿירען געמאַכט וועגען זיך וועגן-פֿער- פֿאַלגענען אין סולאַנד, דאס געשיקט דאך ניכט אים הייטשאַנד, אים לייענע צו געניש- הייט, אונזערן אים האט געגען סולאַנד וויא זיך האט מיט געגען דיא אנט- סעמיטישען אים-רעכענען ניכט איינע לייענע לערען געשאַנען? דאס בעווייזט, דאס דיא לערע- מאכער נאַר ניכט פֿיר דיא וועגן אונזערען אַנטראַ געגען סולאַנד איינפֿעטען וועלכע זיך — עטוואס וואַרדייט לאַ אַלגעמיינען און הייזשע פֿאַרזי- פֿען עס איהר דאָהער ניט, דאס דיא אַקספֿאַרדער אונזערען דיא אנט- סעמיטישען אים-רעכענען אין הייטשאַנד בעזען גוט פֿערדאַמט, אַלס דיא וועגן-פֿערפֿאַלגענען אין סולאַנד, אב איהרע דיא פֿערהאַנדלונג דער רוישישען וועגן-פֿאַנע אים ענגלישען פֿאַטעליאָסטען איינען פֿאַטעליאָסטען פֿיר פֿאַל האבען ווערדען? — דאס איהר צו בע- צווייגעלע, נאַכטאַגען הייזשע איהר הייזשע פֿער- רען, דאס זיינע איינמישונג אין הייזשע אונטערדיקונג- הייט דען וועגן סולאַנדס ניר ש א ד ען ווערדען הייזשע הייזשע זיך זא זאכע אבצוהאַנדלען זיך, אַלס פֿאַרזיכט אַלליין ווער הייזשע נאך פֿאַרלייבטע פֿעסעטער געווערען; אין דער יינגסטען וועגען דער פֿעסעטער געפֿאַרענע געשיקטע שטעללשע אין מיטלעך פֿאַל גענדיען אנטראַגען, עס מאַנע דער פֿעסעטער געמי- דע-פֿאַרזיכטען אן דען קלערען (האַקע גייסטליכ-)

הויכעללינג) איהר וועלכען, (הויכעללינג) נאכטע

פֿאַרלייגען

העררשע אונד פֿאַלק

ערישטע קאַפּטעל

דער נאַכטע הייזשע אונטערדיקונג גענומענען ער- צעהלונג שפּיעלט אין דאס אונד בעזענע אים יאהר 1847, אַלזא אים 1868 יאהרע שפּעטער אַלס דיא עבען בעזענע- טע געשיכטע, אים איינער אונטערנאכגענען וועלש.

אין איינעם עטלעכען טיילע דער נאַכטען שטאַרט דאָס בעפֿאַנע זיך איהר דעם פֿלוססע טייער אין נאַך איינען אינשינאַרעס איהר, דאס אבער אים איינען מיט אַלער פֿאַכט אונד הערליכקייט איינגעשטאַטעט וואר, אין הייזשע וואַהנטע דער הייזשע ווער איהר אבולאַפֿיא, — עס וואר געלייכט שפּעט איהר דער נאַכט, אַלס הייזשע הייזשע אבולאַפֿיא דער צווייטע איהר קלונג ווערן געשליך דען בעהיהטען סאַטעל פֿראַנ איהר אַלזא מעדיאַ, אין זיינע הייזשע עפֿאַנטען האט.

אבולאַפֿיא דאָסן נון סאַך איהר שוויקען איהר דיא פֿענסטער-לאַקען, לויטע צוויי טעגער פֿאַרזיכט איהר נאַך דא פֿענסטער פֿאַרהענגע הייזשע, און דער ווייטענע איהר קלונג סאַטעל פֿראַנ דיא געשיקונג מאכטען, אבולאַפֿיאן דיא וועלכט אונס פֿעלליכטע ערפֿאַרדען, דאס דיא אַללעס אים אונס א פֿעטע פֿערישטיקעט; ווער האבען קיין בעלד ביא אונס. אָדער האכט דיא עטוואס בעהיהטען פֿאַר, דאס דיא זא וויכטיג אונד געוויינט-פֿאַל טווסטע?

זיינען ביהרען געסטען איהר זאכטע: „קעננטע איהר הייזשע דען ניקאַליס לוינעוואַס?“ דען נאַרדיק דען בעהיהטען? (זיינע טראַג) ווער זאָלשע דען ניכט קענען? דער האט זאך האקע פֿאַנע, דיא זיך צום הייזשען אַנען; לאַכטען מיט הייזשע נאַר- רען, דיא האכט אונס וואַרשיינליך דאך וועגען איינער אַנ- דערן וויכטיגען אונטערנאכגענען הייזשע בעזענען.“

„גיין! וועגען קיינער אַנדרערן זאכען, אַלס בעזען וועגען הייזשע צווייטע, ער פֿערלאַנגט פֿאַן אונס איינע אַנלי- הע, דיא זיך איהר ניכט וועלכע, אַלס איהר איינע סילליאָן פֿאַרענעס בעלייטש.“ (אין פֿאַרלייב האכטען דאמאַלס אין דאָס דען ווערשט איינעם וואַקסען.)

„ניכט ווערדען? (זיינע טראַג) דער נאַר, דער בעפֿאַלער! אונד זיך וועלכעם עוועקען פֿעללייכט וועלל ער זיך איינע נייע טהייזשע ביבליאָטעק איהר אונזערע קאַפּטען אבזאַפֿעטען?“

„האַטשע, מינע פֿיינדע! (זאכטע יעצטע אבולאַ- פֿיא מיט ערשטער שטימע) עס האנדערט זיך דיא אום איה- רען נאַכטאַרשיינען וועלשפֿאַך, דען ווער הייזשע אים געגען פֿערישטען קיינע בעזעטענען וואַללען, איהר וויכטיג, וויא עס יעצטע אין איטאַליען, אונד נאַכטענליך הייזשע אין ראַם איינטייער, עס הערשטען הייזשע דיא שטיקליכע פֿער- ווערונג אונד געזעטענעלזאָניקייט. ראַם האט יעצטע נאַר קיינען הערשער אבער זיך, קיינען הייזשע אונד קיין גע- געזעטען, נור דיא איינע הערשיקען הייזשע נאַך וועלליך, דיא פֿאַרזיך איינען ערשטע קאַפּטען געגען איינאַנדער, אונד דאס פֿאַלק ווער פֿאַן אַללען ווישען איהר דאס הייזשע טע בעהאַנדעלש, עס איהר דער עוויגע קאַפּטע צווישען דען